

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ " Η ΠΑΝΑΓΙΑ "
Γ. ΠΑΠΠΑ 7 • Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟ 141 21

Περίοδος Α'

Ετος 10

Αριθμός Φύλλου 2

Β' ΤΡΙΜΗΝΟ 1995

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΠΛΗΓΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Γράφει ο Γραμματέας της Κοινότητας
Νικόλαος Ι. Μαρούλης

Το ορεινό και άγονο έδαφος του χωριού μας, οι συνεχείς πόλεμοι, ο εμφύλιος και τελευταία ο σεισμός του '66 νομίζω ήταν οι σπουδαιότεροι λόγοι για τους οποίους οι χρυσιώτες εγκατέλειψαν το χωριό και ζήτησαν καλύτερη τύχη σε άλλες περιοχές της Ελλάδας και στο εξωτερικό όπως Αμερική, Γερμανία, Αυστραλία κ.ά.

Έτσι την ιστορία του χωριού απέμειναν να μαρτυρούν τα ξωκλήσια, τα γιοφύρια, οι βρύσες και άλλα μνημεία.

Βέβαια σ' όλα τα παραπάνω δεν μπορούμε να παραβλέψουμε και την αμέλεια της πολιτείας, της κάθε κυβέρνησης, που δεν φρόντισε έγκαιρα να γίνουν έργα υποδομής και αξιοποίησης αυτού του τόπου. Όλα τα παραπάνω ώθησαν τους Χρυσιώτες στην μετανάστευση (εσωτερική και εξωτερική).

Κρίμα όμως που έφυγαν, οι πιο πολλοί ήταν νέοι και τους είχε ανάγκη τούτος ο φτωχός τόπος. Το καλό λένε είναι να μη φεύγει κανείς από τον τόπο του και ας απολαμβάνει λιγότερα. Μακάρι να ήταν έτσι.

Σας παρουσιάζω τα στοιχεία απογραφής πληθυσμού του χωριού μας, όσα μπόρεσα να συγκεντρώσω. Όπως βλέπουμε η μείωση του πληθυσμού είναι μεγάλη, κυρίως από το 1951 και μετά. Ας ευχηθούμε όλοι από την καρδιά μας αυτή η συνεχής μείωση του πληθυσμού να σταματήσει γρήγορα. Ας βοηθήσουμε όλοι, απ' όπου κι αν βρισκόμαστε, ενωμένοι το χωριό μας να μπει σε τροχιά ανάπτυξης προόδου και ζωντάνιας. Είναι καθήκον μας.

συνέχεια στη σελ.2

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Το όμορφο χωριουδάκι μας έχει αποδείξει ότι ελκύει τη νεολαία. Το καλοκαίρι άνθρωποι νεαρής ηλικίας επιδιώκουν να περάσουν έστω και λίγες μέρες στη Χρύσω. Είτε πρόκειται να μείνουν δυο μήνες ή και δυο μέρες ένα είναι το σίγουρο. Όλοι θα φροντίσουν να είναι στο χωριό στις 16 Αυγούστου. Αυτή η μέρα είναι η τιμητική της νεολαίας. Γιατί; Πριν από 15 χρόνια τα νέα παιδιά του χωριού ξεκίνησαν το έθιμο της εκδρομής. Αυτό βέβαια δεν ήταν τυχαίο. Πήγαζε από την επιθυμία τους να συναντιούνται κάθε χρόνο στο χωριό όλοι μαζί. Παρ' όλο που εγκαταστάθηκαν σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας ήθελαν να βρίσκουν κάθε χρόνο την ευκαιρία να ανταμώνουν στο χωριό.

Η νεολαία του χωριού μας

Και το κατάφεραν. Η αγάπη τους για το απόμακρο και όμορφο αυτό μέρος και τους κατοίκους του συντέλεσε ώστε να καθιερωθεί η γιορτή της νεολαίας στις 16 Αυγούστου. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτοί οι νέοι εξακολουθούν μέχρι σήμερα να έρχονται στην εκδρομή με το ίδιο κέφι και ζήλο και μάλιστα φέρνουν μαζί τους τα παιδιά τους. Έτσι όλοι μαζί, μεγαλύτεροι και μικρότεροι αλλά όλοι νέοι συνεχίζουμε το έθιμο αυτό γιατί το θεωρούμε ως μια καλή αφορμή να βρεθούμε στο χωριό, να χαρούμε την ομορφιά του και να ζήσουμε με τους συμπαθέστατους και γεμάτους καλοσύνη ανθρώπους του. Εκτός αυτών όμως η εκδρομή της 16ης Αυγούστου έχει μεγάλη σημασία τόσο για μας τους νέους όσο και για το χωριό το ίδιο. Διότι με το ετήσιο αυτό ραντεβού συναντιόμαστε όλα τα παιδιά, αναπτύσσουμε φιλικές σχέσεις συνειδητοποιώντας ότι είμαστε συγχωριανοί. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσεται μεταξύ μας ένας δεσμός έτσι ώστε να επιθυμούμε με την πρώτη ευκαιρία να βρισκόμαστε στο χωριό όλοι μαζί. Έτσι δίνουμε κι εμείς με το δικό μας τρόπο ζωή στο χωριό. Οι μικρότεροι δεν ακολουθήσαμε τυχαία τους νέους που πρωτοξεκίνησαν το έθιμο της εκδρομής. Οι γονείς μας φρόντιζαν από τα πρώτα χρόνια της ζωής μας να μας πηγαίνουν στο χωριό και καλλιέργησαν στην ψυχή μας αγάπη και ενδιαφέρον γι'

συνέχεια στη σελ.3

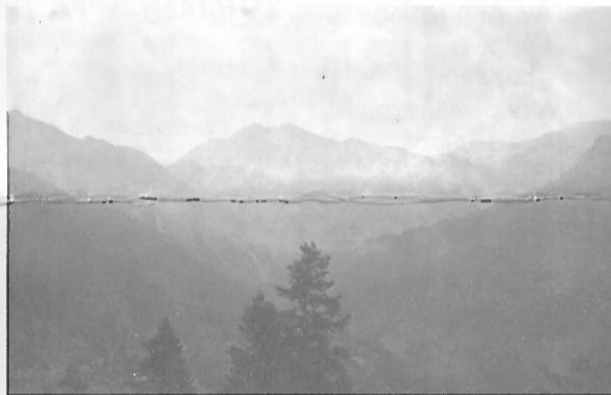
Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗΓΚΕΚΑ

Γράφει ο Ηλίας Ν. Καράνης

Όταν ο Αλή Πασάς θορυβημένος από τη δράση του Κατσαντώνη εξαπολούσε μεγάλα αποσπάσματα από τα Γιάννενα εναντίον του, τους έδινε τη ρητή διαταγή να τον φέρουν ζωντανό.

Όσοι όμως πασάδες προσπάθησαν να πιάσουν το παλικάρι των Αγράφων, σκοτώθηκαν ή γύρισαν νικημένοι στα Γιάννενα. Ο Αλή το έφερε βαριά γιατί τόσα παλικάρια του χάνονταν χωρίς αποτέλεσμα, κάλεσε το πρωτοπαλικάρο του το Βεληγκέκα και του είπε πόσους άνδρες θέλει να εξοντώσει τον Κατσαντώνη. Του ζήτησε τότε 400 διαλεχτούς αρβανίτες και ξεκίνησε για τα Άγραφα αρχές Μαΐου του 1807.

Προχωρώντας από Άρτα προς Ευρυτανία ρήμαζε τα πάντα, απειλούσε τους Κατσαντωναίους, τους έβριζε ότι φοβούνται και κρύβονται γιαυτό δεν τους συναντά πουθενά.

Προσολιάκου

Είχε φτάσει και στρατοπεδεύσει στη Χρύσω και ο ίδιος εγκαταστάθηκε στο σπίτι του Παπά Ζόπρα που ήταν κάτω από το σημερινό Ξενώνα στην άκρη της πλατείας

συνέχεια στη σελ. 2

ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΟΙ

Θα ασχοληθώ σήμερα με τους Σαρακατσαναίους χωρίς να διαβάσω βιβλιογραφία, ούτε ανθρωπογεωγραφία, αλλά να γράψω από τις παιδικές μου αναμνήσεις γι' αυτούς τους ανθρώπους, τους νομάδες κτηνοτρόφους που ανεβοκατέβαιναν από τον κάμπο στο βουνό κάθε χρόνο, τους «Σαρακατσαναίους».

Πιστεύω ότι είναι μια καθαρόαιμη ράτσα Ελλήνων, γενναίων και υπερήφανων ανθρώπων, που στέκουν όρθιοι όπως τα βουνά και τα έλατα σ' όλους τους ανέμους.

Έρχονται βαθιά μέσα από τους αιώνες, ζουν τον ποιμενικό βίο, δεν ξέρουν καμμία ξένη γλώσσα. Κατεβαίνουν στους κάμπους του Αγρινίου και της Λειβαδιάς κάθε φθινόπωρο, ανάλογα με τον καιρό και ανεβαίνουν στα βουνά των Αγράφων για να ξεκαλοκαριάζουν αρχές Ιουνίου.

Θυμάμαι παιδάκι ακόμη πριν το 1940 το πέραςμα τους για τα Καμάρια και τη Νιάλα των Αγράφων. Όταν έφτανε ο χρόνος ξεκινούσαν ολόκληρα караβάνια (τσελιγκάτα) να κάνουν τη διαδρομή περπατώντας, με ορισμένους σταθμούς ώσπου να φτάσουν. Όταν περνούσαν τρέχαμε να τους ιδούμε όλοι οι μικροί και να πετροβολήσουμε τους μεγαλόσωμους σκύλους τους για να γκρινιάζουν. Φορτωμένα ζώα (άλογα και μουλάρια) με όλα τα υπάρχοντά τους, σέρνοντας τη φοράδα η πιο όμορφη βλαχοπούλα, λιγερή και καμαρωτή έχοντας στην πλάτη της ζαλίγκα μια

συνέχεια στη σελ.4

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΠΛΗΓΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

συνέχεια από σελ. 1

Η Χρύσω από το 1879 μέχρι το 1912 που αναγνωρίστηκε σαν κοινότητα, ήταν χωριό (περιοχή) του τώως Δήμου Αγραίων. Ο πληθυσμός σύμφωνα με τις απογραφές ήταν:

Έτος	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Έτος 1879	258	229	487
Έτος 1889	258	254	512
Έτος 1907	Η απογραφή έγινε κατά δήμους, δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία.		
Έτος 1920	312	337	649

Ας δούμε όμως πριν προχωρήσουμε, από την αναγνώριση της κοινότητας και μετά το 1912, τα στοιχεία που αφορούν την σύσταση του Νομού Ευρυτανίας. Από το 1899 μέχρι σήμερα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Δια του άρθρου 2 του νόμου ΒΧΔ της 6/8-7-1899 (ΦΕΚ 136, Α) «Περί διοικητικής διαιρέσεως του κράτους» η επαρχία Ευρυτανίας αποσπασθείσα του Νομού Αιτωλίας και Ακαρνανίας αποτέλεσαν αρχικώς τον Ν. Ευρυτανίας με έδρα το Καρπενήσιον.

Δια του νόμου ΥΛΔ της 16-11/4-12-1909 (ΦΕΚ 282, Α) «Περί διοικητικής διαιρέσεως του κράτους» κατηργήθη ο Ν. Ευρυτανίας και η ομώνυμος επαρχία υπήχθη εκ νέου εις τον Νομόν Αιτωλίας και Ακαρνανίας. Δια του άρθρου 57 του Α.Ν. 1488/1938 (ΦΕΚ 451, Α) ιδρύθη Επαρχείον Ευρυτανίας με έδρα το Καρπενήσιον, περιλαμβάνων την ομώνυμον επαρχίαν. Δια του Νομ. Διατάγματος 2188/1943 (ΦΕΚ 63, Α) κατηργήθη το γραφείο Επάρχου Ευρυτανίας και συνεστήθη εκ νέου ο Νομός Ευρυτανίας με έδρα το Καρπενήσιον, αποτελούμενος εκ της ομώνυμου επαρχίας, αποσπασθείσης του Νομού Αιτωλίας και Ακαρνανίας.

Εις την περιφέρειαν του ειρημένου Νομού υφίστανται εις (1) δήμος και ογδόντα επτά (87) κοινότητες ο συνολικός δε πληθυσμός αυτού ανέρχεται, κατά την απογραφήν του έτους 1951 εις 39.678 κατοίκους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Η κοινότητα χρύσου προήλθε εκ του τώως Δήμου Αγραίων και αναγνωρίσθη με το Β.Δ. 31-8-1912 (ΦΕΚ Α 261/1912).

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ

Έτος	Χρύσω	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Έτος 1920		312	337	649
Έτος 1928	Χρύσω	140	166	306
	Αγ. Δημήτριος	48	33	81
	Γάβρινα	67	64	131
	Γούρδεση	22	22	44
	Μακρυνιάγκου	31	42	73
	Μέγα χωράφι	38	44	82
	Σύνολο	346	371	717

Έτος	Χρύσω	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Έτος 1940	Χρύσω	243	244	487
	Αγ. Δημήτριος	49	59	108
	Γάβρινα	63	70	133
	Νακρυνιάγκου	32	38	70
	Σύνολο	387	411	798

Το έτος 1947 αποσπάσθησαν από την κοινότητα Χρύσως οι συνοικισμοί Άγιος Δημήτριος, Γάβρινα και Μακρυνιάγκου και απάρτισαν την κοινότητα Αγίου Δημητρίου με το Β.Δ. 24-4-1947, ΦΕΚ Α 98/1947.

Έτος	Σύνολο
Έτος 1951	316
Έτος 1961	290
Έτος 1971	144
Έτος 1981	114
Έτος 1991	83
Έτος 1995	55

Όλα τα παραπάνω στοιχεία έχουν παρθεί από τη Στατιστική Υπηρεσία του Νομού Ευρυτανίας.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗΓΚΕΚΑ

συνέχεια από σελ. 1

Απ' τους προγόνους μας και τον πατέρα μου άκουγα το τραγούδι:

*Ο Βεληγκέκας τρώει ψωμί
σ' ενός παπά το σπίτι
παπαδοπούλα τον κερνάει
σε ασημένιο τάσι.....
και κεί χαμπέρια του 'ρθανε
από τον Κατσαντώνη
Να βγεις Βελή μου στο βουνό
πάνω στο προσηλιάκο
θα βρεις τα παλικάρια μου
να δεις πως πολεμάνε...*

Την ώρα που έτρωγε ο Βελής έφτασε απεσταλμένος από τον Κατσαντώνη με γράμμα και τον καλούσε να βγει στου

Προσηλιάκου να συναντηθούν.

Όταν ο Βεληγκέκας το διάβασε σηκώθηκε αγριεμένος κι έδωσε εντολή να ξεκινήσει το ασκέρι του.

Διηγούνταν ότι ο Βεληγκέκας ήταν ψηλός, γεροδεμένος και γρήγορος στα πόδια παρά το περασμένο της ηλικίας του.

Ορμά λοιπόν πρώτος παίρνοντας μαζί του τον τσαούση και το Γραμματικό τον Γιαννάκη Ράγκο και φεύγει για το Προσηλιάκο ακολουθούμενος από το μεγάλο ασκέρι του.

Έτρεχε ο γοργοπόδαρος Βελής να συναντήσει τη μοίρα του, τον Κατσαντώνη. Ακολουθώντας την κοιλάδα του

Γαβρενίτη ποταμού ανεβαίνει προς τον αυχένα Σπανορούλα.

Οι Κατσαντωνναίοι παρακολουθούν με τη διόπτρα και ο Καραϊσκάκης τους λέει ότι ο Βελής είναι αυτός που προπορεύεται να τον γνωρίσουν όλοι και ιδιαίτερα ο Κατσαντώνης.

Βγαίνει στη Σπανορούλα προχωρεί στην πλαγιά δυτικά του Προσηλιάκου (κορυφή βουνού) φτάνει στη βρύση του Βελή (σήμερα) και βαδίζει για του Βελή το διάσελο (σήμερα).

Το μέρος εκείνο εκτός από το διάσελο ανέβαινε προς τα επάνω αντέρισμα της πλαγιάς και από την άλλη το αντέρι-

σμα της Σκόρτσας με τη νότια πλευρά κάθετη.

Ακριβώς πίσω από τον αυχένα βρισκόταν κάτω από τη Σκόρτσα μικρό βραχώδες αντέρισμα.

Οι άνδρες του Κατσαντώνη είχαν παραταχθεί στο αντέρισμα έχοντας υπό τον έλεγχό τους τον αυχένα και την πλαγιά του βουνού που ήταν ξαπλωμένο σε μεγάλο βάθος το ασκέρι του Βελή.

Η εμπροστοφυλακή του Βελή με επικεφαλής τον ίδιο που πήγαινε μπροστά φτάνει στον αυχένα και κατηφορίζει στο μικρό αντέρισμα της Σκόρτσας.

Εκεί βρίσκονταν ο Κατσαντώνης λίγα μέτρα μπροστά, πίσω από μια μεγάλη πέτρα και είχε βάλει ένα σπασμένο κλαδί σημάδι, που θα πατούσε ο Βελής και θα έριχνε πρώτος εκείνος για να αρχίσει η μάχη.

Στο πίσω αντέρισμα ήταν λίγοι άνδρες μεταξύ των οποίων και ο Καραϊσκάκης.

Όταν έφτασε στο κλαδί πετάχτηκε ο Κατσαντώνης και του φώναξε ότι εκεί ήταν, παρών. Αμέσως σήκωσαν τα τουφέκια τους, αλλά ο Καραϊσκάκης φοβούμενος για τη ζωή του Κατσαντώνη, εξαπολύει μια μπαταριά εναντίον του.

Λένε ότι χτυπημένος ο Βελής πυροβόλησε εναντίον του Κατσαντώνη. Ακολουθεί μάχη και τρέπονται σε φυγή αφήνοντας νεκρούς τον αρχηγό και στρατιώτες καθώς και αιχμαλώτους μεταξύ των οποίων και ο Ράγκος χτυπημένος από βόλι στο σαγόνι. Η παράδοση λέει ότι το σαγόνι το έσπασε ο Κατσαντώνης με την ανάποδη του σπαθιού του λέγοντάς του: «Τι να σε κάνω βρε Ράγκο είσαι Έλληνας, δεν σε σκοτώνω αλλά θα σε σημαδέψω να σε γνωρίζουν όλοι τους».

Επειδή ο Καραϊσκάκης ήταν παρών, ο Ράγκος έγινε ο μεγαλύτερος δώκτης του Καραϊσκάκη.

Οι Κατσαντωνναίοι ανέβηκαν στου Προσηλιάκου γιορτάζοντας τη νίκη τους, ενώ οι αρβανίτες μάζεψαν τους νεκρούς τους και τον αρχηγό τους και τους κατέβασαν στα Γάβρενα. Εκεί έθαψαν (στη θέση μνήματα σήμερα) τους στρατιώτες και τον αρχηγό στρατολογώντας χωρικούς τον μετέφεραν με φορείο στη Χρύσω όπου και τον έθαψαν στη θέση Τουρκόμνημα (αμπέλι σήμερα του Παπαθύμιου Μούτσελου) και του έστησαν μνημείο, με λαξευτές κολώνες στρόγγυλες που δυστυχώς σήμερα υπάρχουν δύο και ένα κιονόκρανο.

Το μνημείο με το χρόνο κατεστράφη και ίσως με σκάψιμο να βρεθούν τα θεμέλιά του.

Αντί να πάει τον Κατσαντώνη ζωντανό ή το κεφάλι του, έμεινε εκείνος θαμμένος για να θυμίζει τον άθλο των Κατσαντωνναίων.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗΓΚΕΚΑ

Ο Χαράλαμπος Μπετχαβάς συμπληρώνει:

Οι Κατσαντωνναίοι μετά τη μάχη γιόρταζαν τραγουδώντας:
«Έβγα μανούλα να με ιδείς, έβγα να μ' αγναντέψεις, το πως τρομάζω την Τουρκιά και τους δερβεναγάδες».
Η λαϊκή μούσα αποθανάτισε τη μάχη και λάμπρυνε την κλεφτουργιά. Έτσι έγραψε και τραγούδησε το κατόρθωμα του Κατσαντώνη.

Στις δεκαπέντε του Μαΐου στις είκοσι του μήνα,

ο Βεληγκέκας κίνησε να πάει στον Κατσαντώνη.

Επάτησε κι' εκόνεψε σ' ενού παπά το σπίτι.

— Παπά ψωμί, παπα κρασί να πιούν τα παλικάρια.

Κι εκεί που τρώγαν κι έπιναν, κι εκεί που λακρινιζάν,

μαύρα μαντάτα τούρθανε από τον Κατσαντώνη.

— να βγεις, Βελή μ' στον πόλεμο, ν' αλλάξουμε ντουφέκια.

Ορθός ευθύς επιδήσε και το σπαθί του ζώνει,

και τον τσαούση φώναξε «Τσαούση Καραβίδα».

— Τα παλικάρια μάζωξε κι όλον τον νταϊφά μου.

— Τσαούση, μοίρασε ψωμί, δώσε στα παλικάρια,

— γιατί έχουμε έναν πόλεμο κι ένα βαρύ ντουφέκι.

— Εγώ πηγαίνω πιο μπροστά στην κρύα τη βρυσούλα.

Στη στράτα όπου πήγαινε, στη στράτα που πηγαίνει,

ο Κατσαντώνης πρόφτασε, κακό καρτέρι τούχε.,

κι οι κλέφτες τον σταμάτησαν και τον γλυκορωτούσαν.

— Που πας, Βελή μπουλούμπαση, στα κλέφτικα λημέρια;

— Σ' εσέν' Αντώνη, κερατά, σε σένα παλιοκλέφτη.

Εγώ Κλέφτες δεν σκιάζομαι και Κλέφτες δεν φοβάμαι,

είμαι ρεντζάλι του Αλή, ρεντζάλι του Βεζύρη.

Κι ο Κατσαντώνης φώναξε από το μετερίζι.

— Δεν είναι δω τα Γιάννενα, δεν είναι δω ραγιάδες,

για να τους ψένεις σαν τραγιά, σαν τα παχιά κριάρια,

εδώ 'ναι λόγγοι και βουνά και κλέφτικα ντουφέκια,

βαριά βροντούν, πικρά βαρούν, φαρμακερά πληγώνουν.

Τρεις τουφεκίες του ρίξανε, τις τρεις αράδα-αράδα.

Η μια τον πήρε ξώδεσμα, κι άλλη στο κεφάλι,

κι η τρίτη η φαρμακερή τον πήρε στην καρδιά του...

Το δημοτικό τραγούδι αγαπήθηκε και τραγουδήθηκε από τους Έλληνες. Είναι η ζωντανή ιστορία μας του προεπαναστατικού αγώνα, αλλά και του 1821 και ύστερα. Όλα τα μεγάλα γεγονότα, ιστορικά και ηρωικά τραγουδήθηκαν και έχουμε σήμερα τις πηγές μας.

Αθάνατε Ελληνική λαέ, γεννήθηκες για να γράφεις ιστορία.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

συνέχεια από σελ. 1

αυτό το μέρος. Γι' αυτό κι εμείς θέλουμε να συνεχίσουμε ό,τι όμορφο έχουν ξεκινήσει οι προηγούμενες γενιές για το καλό το δικό μας και του τόπου μας το οποίο επιτυγχάνεται αν ερχόμαστε σε επαφή με τις ρίζες μας. Κάθε χρόνο λοιπόν όλοι ανυπομονούν για τη γιορτή της νεολαίας. Στις 15 Αυγούστου το βράδυ κι ενώ όλοι οι άλλοι ξεφαντώνουν στην πλατεία του χωριού λόγω του πανηγυριού, όλοι οι ενδιαφερόμενοι συγκεντρωνόμαστε στον εξαιρετικά περιορισμένο μα συμπαθέστατο και θρυλικό χώρο κάτω από τον Αη-Γιώργη Εκεί οργανώνουμε την αυριανή εξόρμησή μας. Διάφορες μικροδουλειές και κωλύματα μπορεί να προκύψουν. Για παράδειγμα λίγο μετά τις δώδεκα το βράδυ μπορεί να διαπιστώσουμε ότι δεν έχουμε κασσέτες. Τότε δημιουργείται ένας φιλοχάμος, πανικός, τί να σκεφτούμε; Εκείνη την ώρα το Μετρόπολις στην Πανεπιστημίου μας φαίνεται λίγο μακριά και το καινούριο κατάστημα δε σκέφτηκαν να το ανοίξουν στον Αη-Δημήτρη. Δεν έχει σημασία. Τελικά αντιμετωπίζεται το ζήτημα αφού πούμε όλοι ότι την επόμενη χρονιά η πρώτη μας σκέψη θα είναι η μουσική κάλυψη της εκδρομής. Πρωί-πρωί όχι όμως με την αυγή αλλά κατά τις 10.00 ίσως και λίγο αργότερα συγκεντρωνόμαστε στην πλατεία. Εμείς είμαστε εκεί και το μυαλό μας στον ύπνο αφού τις δυο τουλάχιστον προηγούμενες μέρες όλο το χωριό ξενυχτάει και γλεντάει. Οι περισσότεροι μπαίνουμε στα αυτοκίνητα όσων πρόθυμα προσφέρονται να μεταφέρουν πράγματα και όπως εξελίχθηκε τα τελευταία χρόνια και εκδρομείς. Ωστόσο υπάρχουν ευτυχώς ακόμα κάποιοι ρομαντικοί που συνεχίζοντας την παράδοση πηγαίνουν με τα πόδια. Προορισμός μας η λογκά (όσοι καταλάβετε, καταλάβετε, στο χάρτη πάντως δεν πρόκειται να τη βρείτε). Μόλις φτάνουμε εκεί σχεδόν κανένας δε σκέφτεται να μείνει να καθαρίσει το χώρο και να τακτοποιήσει τα πράγματα. Ένα πράγμα μας απασχολεί. Ο καφές που θα φτιάξουμε λίγο πιο κάτω στο ποτάμι με νερό από μια φυσική βρυσούλα. Έχει μια μοναδική ομορφιά αυτό το μέρος. Μπορείς να αγγίξεις την ευτυχία αν απλώς καθήσεις σε μια πέτρα κοιτάζοντας τα πλατάνια και ακούγοντας το νερό. Βέβαια αντί γι' αυτό είναι πιθανότερο ίσως να ακούσεις: «Στο δικό μου καφέ βάλε και γάλα», «εμένα χωρίς ζάχαρη» και τέτοια πολλά. Αργότερα μαζευόμαστε όλοι σε ένα χώρο. Εκεί όρεξη να υπάρχει και βλέπεις άλλους να παίζουν ποδόσφαιρο, βόλλευ ή ακόμα και τα μήλα. Λίγο πιο πέρα κάποιοι άλλοι έχουν σχηματίσει κύκλο και χορεύουν ενώ άλλοι προτιμούν να ρεμβάζουν ακούγοντας μουσική όσο μπορεί βέβαια να ρεμβάσει κανείς ακούγοντας την «τιά» στο κασσετόφωνο. Εκεί τρώμε κιόλας. Τί τρώμε; Υπάρχει ψησταριά όπου φτιάχνεται το κοντοσουβλι ή ό,τι άλλο έχει επιλεγεί για φαγητό. Για να φάμε καθόμαστε κάπου που είναι σαν τραπέζια με καρέκλες, όπως σωστά φανταστήκατε, πέτρες και στη μέση στρώνουμε για να ακουμπήσουμε τα πιάτα. Στην ώρα αυτή του φαγητού είναι που βγαίνουν εκείνες οι υπέροχες φωτογραφίες που όταν εμφανίζονται κάποιοι δηλώνουν ότι δε θα ξαναφάνε σε δημόσιο χώρο ενώ άλλοι βλέπουν τους εαυτούς τους να τρώνε με τα χέρια μα όλο στυλ κοιτάζοντας δήθεν ανήδεις προς το μέρος της φωτογραφικής μηχανής. Συνήθως πριν καλά-καλά μαζέψουμε το «τραπέζι» κάποιος βρίσκεται να μας αιφνιδιάζει μπουγελώνοντας τον πρώτο άτυχο. Τότε όλοι προμηθεύονται σακούλες και το πολυσυζητημένο μπουγέλο είναι πια γεγονός.

Τρέχουμε στο ποτάμι για να γεμίσουμε τις σακούλες να βρέξουμε όποιον βρούμε μπροστά μας κι ακούς τότε φωνές, διαμαρτυρίες, στριγγλιές, απειλές. Βγάζει ο καθείς το άχτι του, ξεδίνει. Το στέγνωμα είναι εύκολη υπόθεση είτε κοντά στην ψησταριά με τα μισοσβησμένα κάρβουνα είτε στον ήλιο.

Ύστερα από όλο αυτό τον πανικό ηρεμούν τα πνεύματα, τα άτομα χαλαρώνουν, λίγα ανέκδοτα μπορεί να ακουστούν ή κουβεντούλα να γίνει ή και χορός αναλόγως το κέφι. Μετά από λίγη ώρα μαζεύουμε τα πράγματα και επιστρέφουμε πίσω στο χωριό ξεσηκώνοντάς το με τις κόρνες και τα τραγούδια μας. Η υπόθεση όμως έχει και συνέχεια. Το βράδυ βγαίνουμε στην πλατεία όπου όλοι μαζί διασκεδάζουμε. Ένα κασσετόφωνο είναι αρκετό για να στηθεί ένα δεύτερο πανηγύρι. Χαρακτηριστικό κάθε φορά

είναι το ρεπερτόριο της βραδιάς. Ακούει κανείς από ντίσκο μέχρι «δεν μπορώ μανούλαμ, δεν μπορώ». Αυτή η βραδιά για μερικούς είναι η τελευταία στο χωριό και συνεπώς αποχαιρετιστήρια που συνοδεύεται από λόγια φιλίας και κλείνει με την ευχή να είμαστε πάλι όλοι μαζί το επόμενο καλοκαίρι.

Δεν ξέρω πως φάνηκαν όλα αυτά σε σας που δεν έχετε παραβρεθεί ποτέ στη γιορτή της νεολαίας πάντως η αλήθεια είναι ότι όλο αυτό το ξεσήκωμα αξίζει τον κόπο.

Αλεξ. Κρυστάλλη

Στο χωριό μας άνοιξε προ εξαμήνου το κάτωθι κατάστημα
ΨΗΣΤΑΡΙΑ-ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ
"ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ"
Στο κατάστημά μας θα βρείτε φαγητά της ώρας και πλήρη εξυπηρέτηση
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τηλ. 0237-31755, 31250
Θα σας περιμένουμε να σας εξυπηρετήσουμε

ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ
ΑΡΙΘΜΟΜΗΧΑΝΕΣ - ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ - ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΕΣ -
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΖΥΓΟΙ - ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ ΤΗΛΕΦΩΝΗΤΕΣ -
ΤΗΛΕΦΩΝΑ - FAX - ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΑ - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
ΠΑΝ. ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 12 - ΛΑΜΙΑ (ΔΙΠΛΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ)
ΤΗΛΕΦ. 0231-29294 - 31355 - FAX: 0231 43963
SERVICE ΚΑΘΕ ΤΥΠΟΥ ΜΗΧΑΝΗΣ

Η ΓΛΥΚΙΑ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Η φίμα Rammos εκτελεί παραγγελίες γενεθλίων, γάμων, πάρτυ κλπ. Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά, γλυκά με την καλύτερη ποιότητα.
ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΑΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ
Καταστήματα
ΠΛ. ΠΑΡΚΟΥ - ΤΗΛ. 38887 - ΛΑΜΙΑ • ΤΡΟΥΜΑΝ 4 - ΤΗΛ. 31867 ΛΑΜΙΑ • ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ 45 - ΤΗΛ. 46050 - ΛΑΜΙΑ
Εργαστήριο - Κατάστημα
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ 20 - ΤΗΛ. 22913 - ΛΑΜΙΑ

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΥΚΑΝΙΚΩΝ
"ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ"
Στο κατάστημά μας θα βρείτε
τα παραγωγής μας φημισμένα λουκάνικα "Τ Σ Ω Ν Ο Υ"
ΠΑΝ. ΤΣΩΝΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Αγ. Γεώργιος Λαμίας • 48ον χιλ. Ε.Ο. Λαμίας-Καρπενησίου
Τ.Κ. 350 17 - Τηλ. (0236) 31221-31000

Carpin
mode
ΒΑΣΩ & ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΤΗΛ. 0237-25710

ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΤΑΥΓΕΤΟΥ 42 - ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ
ΤΗΛ. 20.23.193

ΣΝΑΚ ΜΠΑΡ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
«ΤΑ ΦΙΛΑΡΑΚΙΑ»
ΠΑΝΑΓ. ΚΑΡΑΝΗΣ - ΑΛΕΞ. ΜΟΥΤΣΕΛΟΣ
ΒΟΥΡΤΕΛΑ 1 - ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΛΑΜΙΑΣ
ΤΗΛ. 0331 - 45814

ΟΒΕΛΙΣΤΗΡΙΟ - ΤΑΒΕΡΝΑ
«ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ»
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ
ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 87 ΛΑΜΙΑ Τηλ. 42-064

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΣ

Στις 30-4-95 έγιναν στη Λαμία οι γάμοι του κ. Παναγιώτη Αρκουμάνη και της δ. Αγγελικής Τσαμαδή. Το μυστήριο έγινε στον Άγιο Αθανάσιο Ροδίτσας. Ακολούθησε γαμήλειο δείπνο στο κέντρο «ΔΡΟΣΙΑ» στη Λαμία.

Τους ευχόμεθα να ζήσουν ευτυχισμένοι και με πολλούς απογόνους.

ΠΕΝΘΗ

ΚΩΣΤΑΣ ΗΛ. ΑΥΓΕΡΗΣ

Η θλιβερή είδηση ήταν αστραπιαία τόσο στην Αθήνα όσο και στη μικρή κοινωνία της Χρύσως. Δυσκολευτήκαμε να την πιστέψουμε νομίζοντας ότι ήταν Πρωταπριλιάτικο ψέμα. Όμως ο Απρίλης είχε 2 και ένας ακόμη της παλιάς καλής φρουράς, ο Κώστας Αυγέρης δεν ζούσε πια.

Όπως πέφτει κτυπημένος από κεραυνό εν αιθρία ο βαθύριζος έλατος έτσι έπεσε ο αείμνηστος Κώστας, διότι ήταν ωραίος, ψηλός, γενναίος και μεγαλόψυχος.

Δευτερότοκος γιός της οικογένειάς του Ηλία Αυγέρη, γεννήθηκε το 1921 και μεγάλωσε στο χωριό μαθαίνοντας τα πρώτα γράμματα του Δημοτικού. Γράφεται στο Γυμνάσιο Καρπενησίου όπου αποφοίτησε το έτος 1939.

Αρχίζει ο πόλεμος του 1940, έρχεται η κατοχή και πηγαίνει αντάρτης στο Ε.Δ.Ε.Σ. Το 1945 διορίζεται γραμματέας στην Εισαγγελία Ευρυτανίας. Το 1946 στρατεύεται, παίρνει το βαθμό του Εφέδρου ανθυπολοχαγού και παραμένει στο στρατό ως το τέλος του ανταρτοπόλεμου το 1950. Με την αποκατάσταση της ομαλότητας όλη η οικογένεια εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και αρχίζει ο αγώνας της ζωής. Εργάζεται και έχει την εκτίμηση όλων. Παντρεύτηκε την κ. Άννα Κουτσούκου, μέλος εξαιρετικής οικογένειας των Πατρών με την οποία περνάει αρμονικότερο βίο. Εκτός από τις άλλες μόρφες που πέρασε η δύστυχη μοίρα τον χτύπησε τρεις φορές αφού έχασε τρία από τα αγαπημένα αδελφια του, τον Μήτσο, την Όλγα και τον Βαγγέλη σε πρόωρη ηλικία.

Η αγάπη για το χωριό και τις ρίζες τον έκανε να φτιάξει το σπίτι το πατρικό και να ανεβαίνει τα καλοκαίρια. Κάθε μέρα ο πόθος για το χωριό μεγάλωνε και αυτό φαινόταν σε όλες τις συζητήσεις μαζί του ώσπου ήλθε το κακό манτάτο του θανάτου του. Πως όμως ο Χάρος δεν λυπήθηκε αυτόν τον ωραίο ευγενή άνθρωπο και το πήρε γρήγορα από τους ανθρώπους που τόσο τον αγαπούσαν; Ο αείμνηστος Κώστας υπήρξε άνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξης και σαν τέτοιος αναπαύεται κάτω από τον Απτικό ουρανό και η ευχή όλων μας είναι να είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.

Στις 11-5-95 πέθανε στο Νοσοκομείο "Ερυθρός Σταυρός" η Ευαγγελία Σταύρου Μαντή. Κατοικούσε στο Καρπενήσι όπου και ετάφη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που την σκεπάζει. Η οικογένειά της προσφέρει το ποσό των 7.000 δρχ. στην εφημερίδα μας.

Γιάννης Κρυστάλλης

ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΟΙ

συνέχεια από σελ. 1

άδεια βαρέλα, ροδοκόκκινη, τυλιγμένη στο κιτρινοπάρδαλο μαντήλι της, όμοια με την Άνοιξη, σέρνει πίσω της όλο το καραβάνι. Ακολουθούν τα άλλα ζώα έχοντας στην πλάτη τους τα υπάρχοντά τους σκεπασμένα με κατακόκκινες φλοκάτες και κουβέρτες, σε κάποιο τα μικρά παιδιά αν δεν τα είχαν οι μανάδες στις πλάτες τους, σ' άλλο ο γέρος ή η γριά που ήταν ανήμποροι να περπατήσουν, κι ακόμα και οι κότες που πολλές φορές κακάριζαν. Δίπλα από τα ζώα κυρίως γυναίκες, κοπέλες και παιδιά κι ανάμεσα οι μεγαλόσωμοι σκύλοι συνοδεία του καραβανιού.

Σε κάποιο ζώο ήταν κρεμασμένες και οι τσαντήλες του τυριού που πήξαν στον προηγούμενο σταθμό τους. Αυτό το πουλούσαν κυρίως στα χωριά γιατί δεν μπορούσαν να το μεταφέρουν. Ακολουθούσαν τα κοπάδια των προβάτων με τους μπιστικούς, που τελειωμό δεν είχαν, κοπάδια με άσπρα πρόβατα, με λάγια, γαλάρια και στέρφα κι ανάμεσά τους μικρά όμορφα όψιμα αρνάκια. Όταν τους κοιτούσες από μακριά στην πλαγιά, αποτελούσαν μαζί με το τοπίο ένα εξάισιο θέαμα.

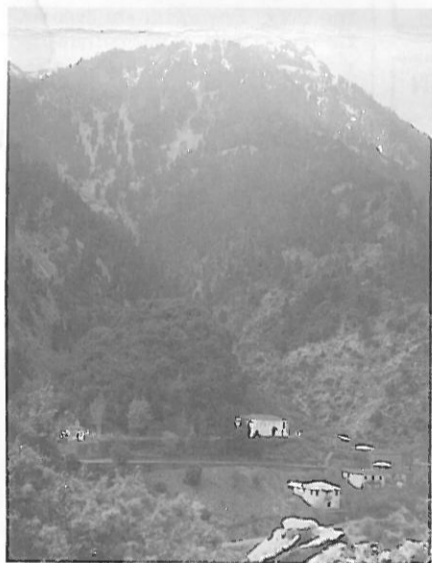
Περνούσαν πολλά καραβάνια και τσελιγκάτα, Τσιγαριδαίοι, Αραπογιανναίοι (Μιχόπουλοι), Καλαμπαλικαίοι, Αγραφιώτες (Πατσαούρας), Ξουστραίοι, Σαλαγιανναίοι κ.λ.π. για τα Καμάρια και τη Νιάλα, βουνά των Αγράφων. Ένας κόσμος οργανωμένος, αφού είχαν μικρά καλοκαιρινά σπίτια, εκκλησία και γιόρταζαν δυό φορές το χρόνο, του Αϊ-Λιά και της Παναγίας της Μπουρσιώτισας.

Ήταν οργανωμένοι σε φάρες (τσελιγκάτα), ο τσελιγκας ήταν ο γερνότερος και φυσικά με τα πιο πολλά πρόβατα, τα παιδιά, εγγόνια, γαμπροί, ξαδέλφια, αποτελούσαν το τσελιγκάτο.

Τα πρόβατα φυλάγονταν σε κοπάδια όλα μαζί και το γάλα γινόταν τυρί κ.λ.π. και το μοίραζαν αναλογικά, με τα γαλάρια πρόβατα που είχε ο καθένας. Τα έξοδα βγαίνουν από το λογαριασμό που τηρούσε ο τσελιγκας.

Ήταν άνθρωποι λιτοδίαιτοι, αφού παλιά δεν έφταναν όλα τα προϊόντα στα βουνά, μπεσαλήδες, περήφανοι, έπιαναν κουμπιές με τους χωρικούς και διατηρούσαν σχέσεις.

Παλαιά πάντρευαν κοπέλες μόνο με σαρακαταναίους, αργότερα άρχισαν να παντρεύονται και αστούς. Ακόμη άρχισαν να πηγαίνουν σχολείο και να βγάζουν, ιδίως οι μεγάλοι τσελιγκάδες και επιστήμονες.

Το καυκί

Ήταν φιλόξενοι για τον διαβάτη και δεν τον άφηναν νηστικό, το είχαν σε κακό τους να μην φάει. Στα πανηγύρια τους, γέμιζαν τα τραπέζια ψητό κα τυριά, που ακόμη χόρταιναν και τον πιο λαίμαργο, αφού τελειωμό δεν είχε. Θυμάμαι μικρός το φθινόπωρο που έπιαναν τα κρύα να κατεβαίνει από το Καυκί ο γέρο τσελιγκας Γιώτης Ξούστρας και να μένει στο σπίτι ολόκληρη εβδομάδα. Φορούσε άσπρο πλατύ παντελόνι, μαύρο σακάκι και σκούφια. Ψηλός με άσπρες μουστάκες, τον παρακαλούσα να μου λέει ιστορίες. Τον καιρό της Τουρκοκρατίας τροφοδοτούσαν τους κλέφτες σε τρόφιμα και παλικάρια, αλλά και σε γενναϊότατους καπεταναίους με αρχικαπετάνιο τον Κατσαντώνη.

Αναφέρονται πολλά ονόματα καπεταναίων σαρακατασάνων, αλλά και παλικαριών. Μετά το 1821 πολλοί «ληστές» όπως αποκαλούνταν οι κληρονομήτες ήταν Σαρακατσαναίοι.

Τό όργανο του τσοπάνη η φλογέρα που έπαιζε θαυμάσια, μάγευε τον ακροατή του.

Γράφτηκαν πολλά τραγούδια, για τη ζωή, τους αγώνες, τις κακουχίες, τις χαρές και τις λύπες των Σαρακατσαναίων που τραγουδιούνται μέχρι σήμερα.

Βελούχι μου περήφανο
.....
λώστε τα χιόνια γρήγορα

να χορταριάσει ο τόπος
να βγουν οι βλάχοι στα βουνά
να βγουν κι βλαχοπούλες.

Βλέπουμε καθαρά τον πόθο τους να βγούν στα αγαπημένα τους βουνά, να νοιώσουν το ζωογόνο αέρα, να πάρουν δύναμη για να συνεχίσουν το ανεβοκατέβασμα, Άνοιξη και Φθινόπωρο. Σήμερα δεν θα δεις τα καραβάνια, εγκαταστάθηκαν πλέον στους κάμπους και αν ανεβαίνει από κανένας, θα δεις να πηγαίνει μπροστά το αυτοκίνητο και πίσω τα πρόβατα. Τα βουνά γέμισαν δασικούς δρόμους, το μεγαλείο των καραβανιών χάθηκε, όχι όμως και η ανάμνηση των παλαιότερων.

Χαράλαμπος Δ. Μπετχαβάς

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η ΣΥΡΑΓΓΑ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ

Ενεκρίθη ποσό τεσσάρων δισεκατομμυρίων για την ολοκλήρωση της σύραγγας Λαμίας Καρπενησίου στις ράχες Τυμφρηστού και πιστεύουμε ότι σύντομα θα δοθεί στην κυκλοφορία.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Με απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών τα καθήκοντα του Περιφερειακού Δ/ντή Νομού Ευρυτανίας ανέλαβε ο κ. Ι. Πούλος. Ο κ. Πούλος διετέλεσε Νομάρχης Ευρυτανίας πριν την εφαρμογή του νόμου για την β' βαθμού αυτοδιοίκηση. Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας του εύχεται υγεία και επιτυχία στο έργο του.

ΡΕΥΜΑ ΣΤΑ ΓΑΒΡΙΝΑ

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες των Χρυσιώτικων Νέων σύντομα η ΔΕΗ θα επεκτείνει την ηλεκτρική γραμμή μέχρι τα Γάβρινα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας και η συντακτική επιτροπή των Χρυσιώτικων νέων ευχαριστούν την εφημερίδα «ΕΥΡΥ-ΤΟΣ», όργανο του φιλοπροόδου συλλόγου Δομνίστας και ιδιαιτέρως τον διευθυντή σύνταξης κ. Κ.Α. Παπαδόπουλο για τα καλά λόγια που έγραψε για την εφημερίδα μας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας και η συντακτική επιτροπή κατέβαλαν μεγάλη προσπάθεια για να συγκεντρώσουν τις διευθύνσεις όλων των Χρυσιωτών. Αν παρ' όλα αυτά σε κάποιους δεν εστάλη η εφημερίδα αυτό δεν έγινε σκόπιμα.

Να μας γνωρίζετε κάθε αλλαγή της διεύθυνσής σας για να λαμβάνετε έγκαιρα την εφημερίδα και τις ανακοινώσεις του Συλλόγου μας.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Λάβαμε πρόσφατα το σε Ελληνοαγγλική έκδοση βιβλίο του κ. Π. Κωστοπαναγιώτη σε μετάφραση του κ. Π. Χρυσικού με τον τίτλο «προσφορά αγάπης». Ο συγγραφέας παρουσιάζει την προσπάθεια των ξενητεμένων στην Ευρυτανία για την διατήρηση των ηθών και εθίμων της ιδιαίτερης τους πατρίδας. Παραθέτει επίσης πληροφορίες για την πενηντάχρονη και πολύπλευρη δράση της ένωσης Ευρυτάνων Αμερικής το "Βελούχι". Στο βιβλίο φιλοξενούνται επίσης και κείμενα του συγγραφέα Μιχ. Σταφυλά και του Στεφ. Βασιλόπουλου. Είναι ένα βιβλίο που πρέπει να το διαβάσει κάθε Ευρυτάνος.

Η ΑΡΧΗ

Η αρχή με την εφημερίδα μας έγινε και «η αρχή είναι το ήμισυ του παντός». Είμαστε σίγουροι πως με την πρωτοβουλία του Συλλόγου μας και την ενθάρυνση και συμπαράσταση όλων των συνχωριανών κι φίλων μας όπου κι αν είναι εγκατεστημένοι όλα θα πάνε καλά. Και θα πάνε ακόμη καλύτερα αν κι ο τελευταίος από μας πιστέψει βαθειά πως η μικρή μας Χρυσω μπορεί να γίνει ένα από τα πιο αξιοζήλευτα χωριά της πανέμορφης Ελληνικής Ελβετίας της Ευρυτανίας.

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας οι φωτογραφίες του χωριού μας και του Αγίου Σεραφείμ τυπώθηκαν από τεχνικό λάθος ανάποδα. Σας ζητούμε συγγνώμη.

Η Χρυσω μας είναι από τα πιο όμορφα χωριά της Ευρυτανίας αν όχι της Ελλάδας. Με φυσικές ομορφιές, με ευχάριστο και υγιεινό κλίμα, με άφθονα τρεχούμενα και παγωμένα νερά, με φιλόξετους κατοίκους. Επισκεφτείτε το για να απολαύσετε την φυσική ομορφιά, για να ξεκουραστείτε και να ηρεμήσετε. Λειτουργεί ο πρόσφατα ανακαινισμένος κοινοτικός ξενώνας με 13 κρεβάτια.

Στείλτε στην συντακτική επιτροπή νέα από το χωριό μας, προβλήματα του χωριού μας, σπουδαία γεγονότα που ζήσατε ή που ακούσατε, παλιές φωτογραφίες ή έγγραφα που να αναφέρονται στην ζωή και την ιστορία του χωριού μας. Θα σας τα επιστρέψουμε άθικτα.

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις προσωπικές σκέψεις και απόψεις αυτών που τα γράφουν.

Χρυσιώτες και φίλοι μας επαγγελματίες. Διαφημιστείτε μέσα από την εφημερίδα του Συλλόγου μας.

Τα Χρυσιώτικα νέα δεν έχουν άλλους οικονομικούς πόρους. Για να εκδίδεται η εφημερίδα τακτικά, στείλτε τη συνδρομή σας. Η διεύθυνση του ταμίας μας είναι: Αυγέρης Παναγιώτης Ιουλιανού 77 Αθήνα 104 39

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτήτης-Εκδότης
Σύλλογος των απανταχού
Χρυσιωτών Ευρυτανίας
"Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Υπεύθυνος Έκδοσης
Γρηγόρης Δ. Τριανταφύλλου
Γ. Παππά 7 - 141 21 Ν.
Ηράκλειο
Τηλ. (01)-2774497

Συντάσσεται από την παρακάτω συντακτική επιτροπή:

Καραθάνου Φ. Ιωάννα
Καρανίκας Θ. Αντώνιος
Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα
Μπετχαβάς Δ. Χαράλαμπος
Ράμμος Αθ. Δημήτριος
Τριανταφύλλου Δ. Γρηγόρης
Τριανταφύλλου Ι. Νικόλαος

Συνδρομές
Ετήσια Δρχ. 1000